МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ

ПРОГРАМА ПІДГОТОВКИ З ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

Галузі знань: 22 «Охорона здоров'я»

Складник освіти: післядипломна освіта, спеціалізація

Спеціальність: Епідеміологія

Попередня освіта: лікарі, які закінчили інтернатуру за однією з лікарських спеціальностей, крім спеціальностей стоматологічного, медико-психологічного профілю; лікарі-епідеміологи, які не працювали більше трьох років за цією спеціальністю

Професійна кваліфікація: лікар-спеціаліст

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ ЗДМФУ
Голова Вченої ради
_____/ проф. Юрій КОЛЕСНИК
(протокол № 5 від « 24 » грудня 2024 р)
Програма підготовки вводиться в дію з 25.12.2024 р.
_____/ проф. Юрій КОЛЕСНИК
(наказ № 447 від « 25 » грудня 2024 р)

Запоріжжя 2024

ПЕРЕДМОВА

Програму підготовки з підвищення кваліфікації зі спеціальності **«Епідеміологія»** складено робочою групою, відповідно до Наказу МОЗ України від 25.07.2023 р. № 1347 «Про затвердження Переліку циклів спеціалізації та тематичного удосконалення за лікарськими та фармацевтичними (провізорськими) спеціальностями», Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про систему безперервного професійного розвитку медичних та фармацевтичних працівників» (із змінами) від 14 липня 2021 р. № 725, Наказу МОЗ України від 22.07.1996 р. № 166 «Про подальше удосконалення системи післядипломної освіти та безперервного професійного розвитку лікарів та фармацевтів (провізорів)» (із змінами), Наказу МОЗ України від 22.02.2019 р. № 446 «Деякі питання безперервного професійного розвитку лікарів» (із змінами).

Затверджено рішенням Вченої ради Запорізького державного медико-фармацевтичного університету, протокол № 5 від 24.12.2024 р. Введено в дію Наказом ректора Університету № 447 від 25.12.2024 р.

Керівник робочої групи:

Севальнєв А.І. – к.мед.н., доцент, завідувач кафедри загальної гігієни, медичної екології та профілактичної медицини Запорізького державного медико-фармацевтичного університету

Робоча група:

1. Федорченко Р.А. – к.мед.н., доцент кафедри загальної гігієни, медичної екології та профілактичної медицини Запорізького державного медико-фармацевтичного університету;
2. Мащак О.І. – заступник генерального директора Запорізького обласного центру контролю та профілактики хвороб МОЗ України, асистент кафедри загальної гігієни, медичної екології та профілактичної медицини Запорізького державного медико-фармацевтичного університету
3. Рябоконь Ю. Ю. доктор медичних наук, професор, директор навчально-наукового інституту післядипломної освіти Запорізького державного медико-фармацевтичного університету.

Рецензії-відгуки:

1. Усачова О.В. – д.мед.н., професор, завідувачка кафедри дитячих інфекційних хвороб Запорізького державного медико-фармацевтичного університету;
2. Алексєєв О.Г. – к.фарм.н., доцент, завідувач кафедри соціальної медицини, громадського здоров'я, медичного та фармацевтичного права Запорізького державного медико-фармацевтичного університету.

І. ВСТУП

1. Післядипломна освіта: основним завданням циклів спеціалізації, є отримання та удосконалення професійних знань і навичок шляхом оновлення наявних та отримання нових теоретичних і практичних знань, необхідністю освоєння сучасних та нових методів вирішення професійних завдань, формування і закріплення на практиці професійних знань, умінь і навичок, отриманих в результаті теоретичної підготовки, необхідністю вивчення світового досвіду.

2. Попередня освіта перелік освітніх програм: лікарі, які закінчили інтернатуру за однією з лікарських спеціальностей, крім спеціальностей стоматологічного, медико-психологічного профілю; лікарі-епідеміологи, які не працювали більше трьох років за цією спеціальністю згідно Наказу МОЗ України від 25 липня 2023 року № 1347 "Про затвердження Переліку циклів спеціалізації та тематичного удосконалення за лікарськими та фармацевтичними (провізорськими) спеціальностями.

3. Програма підготовки з підвищення кваліфікації – проходження циклу спеціалізації за спеціальністю «Епідеміологія» проводиться за програмою підготовки затвердженою Вченою радою ЗДМФУ, та розробленими на їх основі робочими програмами та навчальними планами затвердженими на Вченій раді Навчально-наукового інституту післядипломної освіти.

4. Слухачі, які виконали навчальний план та програму спеціалізації, підлягають атестації на визначення рівня знань та практичних навичок з присвоєнням звання лікар-спеціаліста із кваліфікації «Епідеміологія».

ІІ. ПРОФІЛЬ ПРОГРАМИ

Галузь знань	22 «Охорона здоров’я»
Складник освіти	Післядипломна освіта, спеціалізація
Спеціальність	Епідеміологія
Кваліфікація	Лікар-спеціаліст
Передумови вступу	Лікарі, які закінчили інтернатуру за однією з лікарських спеціальностей, крім спеціальностей стоматологічного, медико-психологічного профілю; лікарі-епідеміологи, які не працювали більше трьох років за цією спеціальністю
Форма проходження	Очна та дистанційна участь в режимі реального часу
Мова	Українська
Академічні права	Робота на посадах лікар-спеціаліст за спеціальністю «Епідеміологія» у лікарняних закладах та закладах охорони здоров’я. Безперервний професійний розвиток, цикли тематичного удосконалення
Моніторинг та оцінювання	Наказ МОЗ України від 22.02.2019 р. № 446 «Деякі питання безперервного професійного розвитку лікарів» (із змінами), Наказ МОЗ України від 22.07.1996 р. № 166 «Про подальше удосконалення системи післядипломної освіти та безперервного професійного розвитку лікарів та фармацевтів (провізорів)» (із змінами)
Обсяг програми	• 5 місяців (780 годин / 26,0 кредитів ЄКТС) для лікарів, які закінчили інтернатуру за однією з лікарських спеціальностей, крім спеціальностей стоматологічного, медико-психологічного профілю; • 3 місяці (468 годин / 15,6 кредитів ЄКТС) для лікарів-епідеміологів, які не працювали більше трьох років за цією спеціальністю. Відповідно до Наказу МОЗ України від 25.07.2023 № 1347 "Про затвердження Переліку циклів спеціалізації та тематичного удосконалення за лікарськими та фармацевтичними (провізорськими) спеціальностями".

ІІІ. ПЕРЕЛІК ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ

Інтегральна компетентність	Здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності в галузі охорони здоров’я за спеціальністю «Епідеміологія», або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень і/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог.
Загальні компетентності (ЗК)	**ЗК 1.** Знання основ законодавства України про охорону здоров'я та їх застосування у щоденній практиці. **ЗК 2.** Здатність до абстрактного мислення, пошуку, аналізу, синтезу, опрацювання інформації, зокрема з різних джерел та у взаємозв'язку зі своєю сферою діяльності. **ЗК 3.** Спроможність до самооцінки власних досягнень та підвищення їх рівня. **ЗК 4.** Спроможність усно і письмово спілкуватися державною мовою при заповненні медичної документації та спілкуванні з пацієнтами. **ЗК 5.** Уміння використовувати інформаційно-комунікаційні технології, володіння навичками роботи з комп’ютерною технікою. **ЗК 6.** Спроможність до критичного мислення, аналізу та вирішення ситуативних проблем в медичній практиці. **ЗК 7.** Дотримання деонтологічних норм у професійній діяльності (належна професійна поведінка). **ЗК 8.** Спроможність реалізувати систему знань і практичних умінь щодо забезпечення здорового способу та безпеки власного життя і пацієнтів, сприяти усуненню його негативних впливів на здоров’я суспільства, сприяти підвищенню якості життєво важливих складових (вода, повітря, харчові продукти і т. д.). **ЗК 9.** Демонстрування соціальної активності та відповідальної громадянської позиції у лікарській діяльності.

	ЗК 10. Спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані. **ЗК 11.** Спроможність інтерпретувати результат лабораторних та інструментальних досліджень. **ЗК 12.** Спроможність діагностувати: визначати попередній, клінічний, остаточний, супутній діагноз, невідкладні стани. **ЗК 13.** Спроможність до визначення тактики, методів та надання екстреної медичної допомоги, домедичної допомоги за міжнародними протоколами. **ЗК 14.** Знати покази, протипокази, побічні дії препаратів які використовуються в лікарській практиці та побічну дію з боку препаратів, які приймаються пацієнтом системно.
Професійні компетентності (ПК)	**ПК 1.** Здатність реалізовувати на практиці засвоєні фахові знання з епідеміології та суміжних дисциплін; **ПК 2.** Здатність планувати заходи для запобігання розповсюджування інфекційних хвороб; проводити виявлення і ранню діагностику інфекційних захворювань; первинні протиепідемічні заходи в осередку інфекційної хвороби. **ПК 3.** Вміння готувати річний звіт про особисту виробничу діяльність; вести медичну документацію щодо пацієнта та контингенту населення. **ПК 4.** Спроможність оцінювати показники захворюваності, інтегральні показники здоров'я; виявляти фактори ризику виникнення та перебігу захворювань; формувати групи ризику населення. **ПК 5.** Здатність визначати джерело та/або місце знаходження потрібної інформації в залежності від її типу; отримувати необхідну інформацію з визначеного джерела; обробляти та аналізувати отриману інформацію. **ПК 6.** Здатність визначати негативні фактори навколишнього середовища; аналізувати стан здоров'я певного контингенту; визначати наявність зв'язку між станом навколишнього середовища та станом здоров'я певного контингенту; розробляти профілактичні

	заходи на підставі даних про зв'язок між станом навколишнього середовища та станом здоров'я певного контингенту. **ПК 7.** Вміння здійснювати аналіз захворюваності населення, виявляючи групи ризику, території ризику, час ризику, фактори ризику, проводити оцінку впливу соціально-економічних та біологічних детермінант на здоров'я індивідуума, сім'ї, популяції. **ПК 8.** Здатність до здійснення комплексу санітарно-протиепідемічних та профілактичних заходів, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню інфекційних захворювань і масових неінфекційних захворювань (отруєнь) та їх ліквідацію, в тому числі в умовах надзвичайних ситуацій. **ПК 9.** Здатність до аналізу санітарно-епідеміологічних наслідків катастроф і надзвичайних ситуацій. **ПК 10**. Здатність до застосування спеціалізованого устаткування та програмного забезпечення, передбаченого для використання в професійній сфері лікаря-епідеміолога. **ПК 11.** Здатність до санітарно-просвітницької діяльності серед різних груп населення з метою усунення факторів ризику і формування навичок здорового способу життя, спрямованих на збереження і зміцнення здоров'я. **ПК 12.** Здатність оцінювати, інтерпретувати, порівнювати та прогнозувати основні показники громадського здоров'я. **ПК 13.** Здатність аналізувати вплив різних детермінант на здоров'я населення та обґрунтовувати відповідні заходи з їх попередження **ПК 14.** Здатність до організації проведення санітарно-евакуаційних заходів. **ПК 15.** Здатність до проведення аналізу діяльності лікаря, підрозділу, закладу охорони здоров'я. **ПК 16.** Здатність до проведення заходів щодо забезпечення якості та безпеки медичної допомоги. **ПК 17.** Здатність застосовувати сучасні

	епідеміологічні та соціально-гігієнічні методики збору і медико-статистичного аналізу інформації про показники здоров'я різних груп (вікові, соціальні, професійні тощо) населення з метою розробки науково-обґрунтованих заходів щодо поліпшення і збереження здоров'я людей. **ПК 18.** Здатність використовувати методи оцінки природних і медико-соціальних факторів середовища в розвитку хвороб серед різних груп (вікові, соціальні, професійні тощо) населення, проводити їх корекцію, здійснювати профілактичні заходи щодо попередження інфекційних, паразитарних та неінфекційних хвороб, проводити санітарно освітню роботу щодо питань, пов'язаних з охороною здоров'я. **ПК 19.** Здатність проводити з населенням профілактичні заходи щодо попередження виникнення захворювань, що найбільш часто зустрічаються, здійснювати загальнооздоровчі заходи щодо формування здорового способу життя з урахуванням різних груп (вікових, соціальних, професійних тощо) населення і стану здоров'я, давати рекомендації щодо здорового харчування, по режимам руху і занять фізичною культурою. **ПК 20.** Здатність до навчання середнього й молодшого медичного персоналу правилам санітарно-гігієнічного режиму перебування пацієнтів і членів їх сімей в медичних організаціях і про ведення серед пацієнтів основних маніпуляцій і процедур, елементам здорового способу життя. **ПК 21.** Здатність організовувати заходи з нагляду за станом здоров'я населення з використанням міжсекторального підходу. **ПК 22.** Здатність оцінювати ризики та обґрунтовувати доцільні дії у відповідь на надзвичайні ситуації у сфері громадського здоров'я.

За результатами опанування програми з підвищення кваліфікації з циклу спеціалізації «Епідеміологія» лікар досягає наступних програмних результатів навчання:

Програмні результати навчання

ПРН 1. Дотримуватися норм спілкування у міждисциплінарній та інтернаціональній командах, у професійній взаємодії з колегами та іншими експертами, володіти психологічними навичками спілкування з людьми з особливими потребами, людьми та особами літнього віку.
ПРН 2. Планувати, реалізовувати, аналізувати професійну діяльність на основі законодавства України про охорону здоров'я для прийняття рішень, нести відповідальність за них; критично оцінювати результати роботи та робити висновки щодо її ефективності. Організовувати та реалізовувати необхідний рівень індивідуальної безпеки у разі типових та нетипових небезпечних ситуацій.
ПРН 3. Формулювати цілі власної діяльності та приймати управлінські рішення, які дозволяють реалізувати систему знань та практичних умінь щодо забезпечення здорового способу життя та безпеки населення, сприяти усуненню негативних впливів на здоров'я суспільства, сприяти підвищенню якості життєво важливих складових (вода, повітря, харчові продукти тощо).
ПРН 4. Застосовувати наукові підходи до планування дизайну епідеміологічних досліджень, спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта з метою формування системного підходу до аналізу медичної інформації, аналізувати клінічні та статистичні дані, інтерпретувати результати лабораторних та інструментальних досліджень.
ПРН 5. Проводити виявлення і ранню діагностику інфекційних захворювань, первинні протиепідемічні заходи в осередку інфекційної хвороби, аналізувати вплив різних детермінант на здоров'я населення з метою обґрунтування відповідних заходів з їх попередження.
ПРН 6. Виявляти фактори ризику та формувати групи ризику населення, території ризику, час ризику, проводити оцінку впливу соціально-економічних та біологічних детермінант на здоров'я індивідуума, сім'ї, популяції, готувати річний звіт про особисту виробничу діяльність, вести медичну документацію щодо пацієнта та контингенту населення. Оцінювати, інтерпретувати, порівнювати та прогнозувати основні показники громадського здоров'я.

ПРН 7. Визначати негативні фактори навколишнього середовища, аналізувати стан здоров'я певного контингенту, встановлювати зв'язку між станом навколишнього середовища та станом здоров'я певного контингенту, розробляти профілактичні заходи на підставі даних про зв'язок між станом навколишнього середовища та станом здоров'я певного контингенту.
ПРН 8. Планувати, організовувати та реалізовувати комплекс санітарно-протиепідемічних та профілактичних заходів, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню інфекційних захворювань і масових неінфекційних захворювань (отруєнь) та їх ліквідацію, в тому числі в умовах надзвичайних ситуацій з застосуванням спеціалізованого устаткування та програмного забезпечення, передбаченого для використання в професійній сфері лікаря-епідеміолога.
ПРН 9. Використовувати методи оцінки природних і медико-соціальних факторів середовища в розвитку хвороб серед різних груп населення, проводити їх корекцію, здійснювати профілактичні заходи щодо попередження інфекційних, паразитарних та неінфекційних хвороб, проводити санітарно освітню роботу щодо питань, пов'язаних з охороною здоров'я.
ПРН 10. Проводити з населенням профілактичні заходи щодо попередження виникнення захворювань, здійснювати загальнооздоровчі заходи щодо формування здорового способу життя, давати рекомендації щодо здорового харчування, занять фізичною культурою. Планувати та проводити навчання середнього й молодшого медичного персоналу елементам здорового способу життя, питанням проведення основних маніпуляцій та процедур, підтримці санітарно-гігієнічного режиму.

Матриця відповідності професійних компетентностей лікаря зі спеціальності «Епідеміологія» програмним результатам навчання

ПРН / ПК	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
2	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
3				*		*			*	
4				*	*	*	*	*	*	*
5				*	*	*	*	*	*	*
6			*	*	*	*	*	*	*	*
7				*	*	*	*	*		
8			*	*	*	*	*	*	*	*
9		*		*			*	*		
10			*	*	*	*	*	*	*	*
11					*	*	*	*	*	*
12				*	*	*	*	*	*	*
13		*	*	*	*	*	*	*	*	*
14								*	*	
15		*				*				
16	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
17		*	*	*	*	*	*	*	*	*
18		*	*	*	*	*	*	*	*	*
19		*	*	*	*	*	*	*	*	*
20				*						*
21	*	*	*	*	*	*				*
22		*		*	*	*		*	*	*

IV. Перелік компонентів програми підготовки з циклу спеціалізації «Епідеміологія»

4.1. Для лікарів, які закінчили інтернатуру за однією з лікарських спеціальностей, крім спеціальностей стоматологічного, медико-психологічного профілю (5 місяців / 780 годин / 26,0 кредитів ЄКТС):

Код н/д	Компоненти освітньої програми	Кількість кредитів/ годин	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти			
ОК 1	Організаційно-методична робота центрів контролю та профілактики хвороб МОЗ України	2,13/64	залік
ОК 2	Загальна епідеміологія	2,39/72	залік
ОК 3	Епідеміологічна діагностика	2,13/64	залік
ОК 4	Кишкові інфекції	2,13/64	залік
ОК 5	Інфекції дихальних шляхів	2,13/64	залік
ОК 6	Кров’яні інфекції	2,39/72	залік
ОК 7	Інфекції зовнішніх покривів	2,13/64	залік
ОК 8	Інфекційний контроль. Дезінфекція та стерилізація	1,59/48	залік
ОК 9	Вакцинопрофілактика. Основи теоретичної та прикладної імунології	2,13/64	залік
ОК 10	Доказова медицина та біостатистика	1,08/32	залік
ОК 11	Ментальне здоров’я mhGAP	1,3/39	залік
ОК 12	Мікробіологія, вірусологія та паразитологія	0,54/16	залік
ОК 13	Гігієна та радіаційна медицина	0,27/8	залік
ОК 14	Особливо небезпечні інфекції, біобезпека	1,03/31	залік
Додаткові компоненти			
ДК 1	Гемоконтактні вірусні інфекції	0,27/8	залік
ДК 2	Туберкульоз	0,27/8	залік
ДК 3	Запобігання насильству в сім’ї	0,27/8	залік
ДК 4	Невідкладна медична допомога при надзвичайних ситуаціях	0,27/8	залік
ДК 5	Медичне право	0,27/8	залік

ДК 6	Базова цифрова компетенція ПОЗ	0,27/8	залік
ДК 7	Ділова українська мова	0,27/8	залік
ДК 8	Медико-етичні аспекти здоров’я і хвороби. Позитивна медицина	0,27/8	залік
ДК 9	Спілкуємось українською правильно. Ментальність і здоров’я українців	0,27/8	залік
Атестація		0,2/6	іспит
Разом		**26,0/780**	

4.2. Для лікарів-епідеміологів, які не працювали більше трьох років за цією спеціальністю (3 місяці / 468 годин / 15,6 кредитів ЄКТС):

Код н/д	Компоненти освітньої програми	Кількість кредитів/ годин	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти			
ОК 1	Організаційно-методична робота центрів контролю та профілактики хвороб МОЗ України	1,07/32	залік
ОК 2	Загальна епідеміологія	1,34/40	залік
ОК 3	Епідеміологічна діагностика	0,8/24	залік
ОК 4	Кишкові інфекції	1,34/40	залік
ОК 5	Інфекції дихальних шляхів	1,34/40	залік
ОК 6	Кров’яні інфекції	1,34/40	залік
ОК 7	Інфекції зовнішніх покривів	1,34/40	залік
ОК 8	Інфекційний контроль. Дезінфекція та стерилізація	1,34/40	залік
ОК 9	Вакцинопрофілактика. Основи теоретичної та прикладної імунології	1,34/40	залік
ОК 10	Доказова медицина та біостатистика	0,8/24	залік
ОК 11	Ментальне здоров’я mhGAP	0,8/24	залік
ОК 12	Мікробіологія, вірусологія та паразитологія	0,27/8	залік
ОК 13	Гігієна та радіаційна медицина	0,27/8	залік
ОК 14	Особливо небезпечні інфекції, біобезпека	1,0/30	залік

Додаткові компоненти			
ДК 1	Гемоконтактні вірусні інфекції	0,13/4	залік
ДК 2	Туберкульоз	0,13/4	залік
ДК 3	Запобігання насильству в сім’ї	0,13/4	залік
ДК 4	Невідкладна медична допомога при надзвичайних ситуаціях	0,13/4	залік
ДК 5	Медичне право	0,13/4	залік
ДК 6	Базова цифрова компетенція ПОЗ	0,13/4	залік
ДК 7	Ділова українська мова	0,13/4	залік
ДК 8	Медико-етичні аспекти здоров’я і хвороби. Позитивна медицина.	0,13/4	залік
Атестація		0,2/6	іспит
Разом		**15,6/468**	

V. СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА

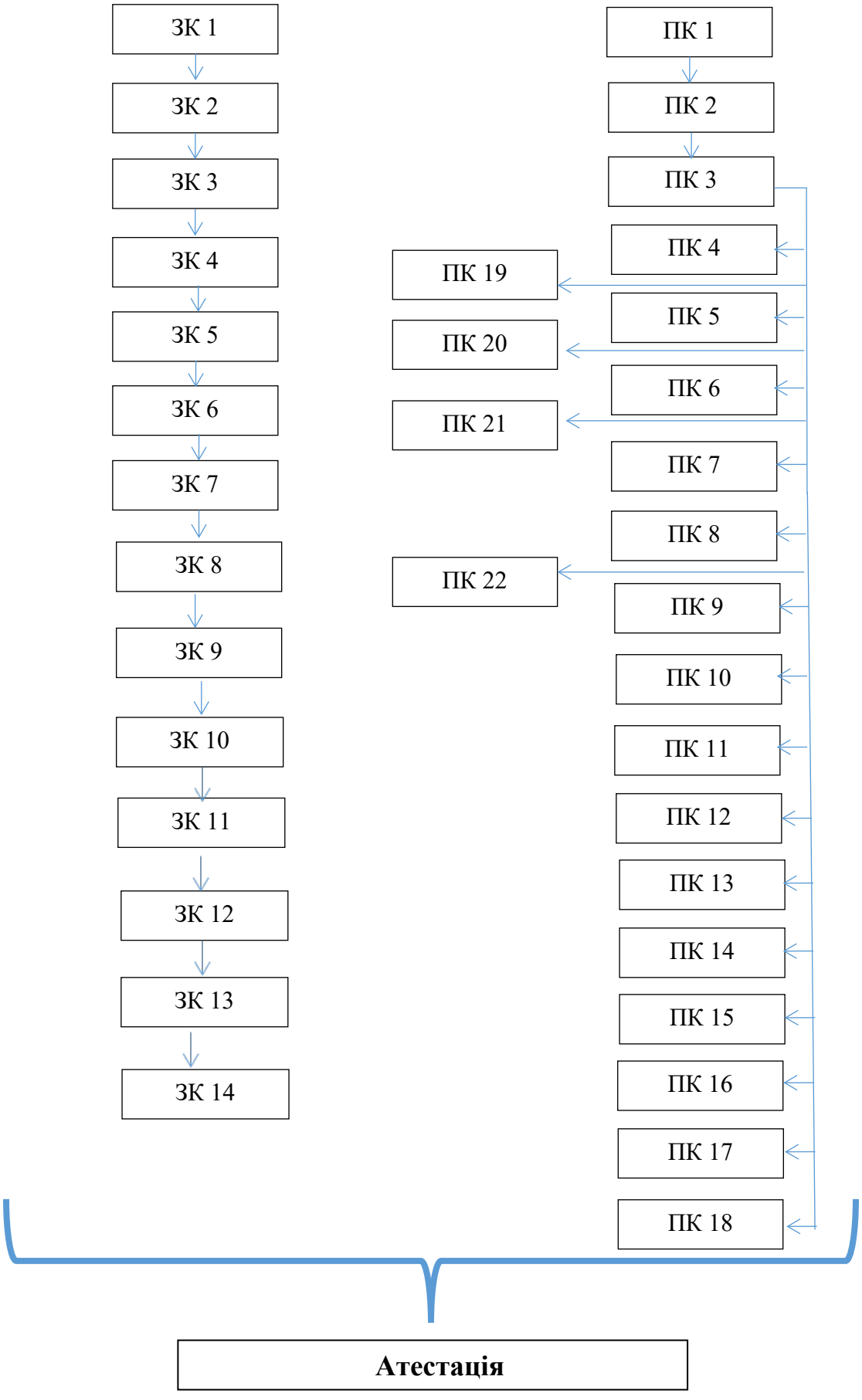

VI. АТЕСТАЦІЯ

Атестація на визначення знань та практичних навичок з присвоєнням звання зі спеціальності «Епідеміологія» підлягають особи, що пройшли цикл спеціалізації. Склад атестаційної комісії, яка проводить атестацію на визначення знань та практичних навичок з присвоєнням звання лікар-спеціаліст формується закладом вищої (післядипломної) освіти.

До атестації для визначення знань та практичних навичок з присвоєнням звання зі спеціальності «Епідеміологія», допускаються слухачі які повністю виконали програму підготовки.

Допуск до проведення атестації для визначення знань та практичних навичок оформлюється наказом ректора закладу вищої освіти.

Атестація лікарів включає:

- іспит з оволодіння практичними навичками;
- співбесіда.

Оцінювання навчальних досягнень здійснюється за 5-ти бальною (5 – «відмінно», 4 – «добре», 3 – «задовільно», 1–2 – «незадовільно») і вербальною («зараховано», «не зараховано») системами.

Види контролю: поточний, підсумковий, самоконтроль, атестація.

За результатами атестації з присвоєнням звання «лікар-спеціаліст» комісія приймає такі рішення: присвоїти або відмовити у присвоєнні звання «лікар-спеціаліст» з конкретної лікарської спеціальності. За результатами позитивної атестації на підставі рішення атестаційної комісії лікарям, видається сертифікат встановленого зразка.

VII. ЛІТЕРАТУРА

1. Військова епідеміологія: навчальний посібник (ВНЗ IV р. а.) / Н.О. Виноград, З.П. Василишин, Л.П. Козак. - 2-е вид., переробл. та допов. - Київ : ВСВ «Медицина», 2021. – 184 с.

2. Загальна епідеміологія: навчальний посібник (ВНЗ IV р. а.) / Н.О. Виноград, З.П.Василишин, Л.П. Козак. - 5-е вид., переробл. та допов. - Київ : ВСВ «Медицина», 2021. – 272 с.

3. Спеціальна епідеміологія : навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. мед. ун-тів, ін-тів й акад. / Н.О. Виноград, З.П. Василишин, Л.П. Козак. - 3-є вид., перероб. та допов. - Київ : Медицина, 2021. – 336 с.

4. Імунопрофілактика інфекційних хвороб // за ред. Л.І. Чернишової, Ф.І. Лапія, А.П. Волохи. – 3-є вид. – Київ: ВСВ «Медицина», 2021. – 336 с.

5. Дезінфектологія. Дезінфекція, стерилізація, дезінсекція, дератизація: Підручник для студентів вищих навчальних закладів медичного профілю / Н.С. Морозова, В.Ф. Марієвський Київ: Наукова думка, 2019. – 240 с.

6. Внутрішньолікарняні інфекції та інфекційний контроль: навчальний посібник / К.В. Юрко, В.М. Козько, Г.О. Соломенник. – 1 вид. – Київ: ВСВ «Медицина». – 2020. – 296 с.

7. Тропічні хвороби: навчальний посібник / В.М. Козько, Г.О. Соломенник, К.В. Юрко. – Київ: ВСВ «Медицина». 2020. – 384 с.

8. Guideline for Disinfection and Sterilization in Healthcare Facilities, Recommendations of CDC and the Healthcare Infection Control Practices Advisory Committee (HICPAC), Update: May 2019.– 163 p.

13. Guideline for Isolation Precautions: Preventing Transmission of Infectious Agents in Healthcare Settings, https://www.cdc.gov/infectioncontrol/guidelines/isolation/index.html, Last update: July 2019.– 206 p.

Інформаційні ресурси, у т.ч. в мережі Інтернет

(офіційні сайти та інформаційні портали)

1. Міністерство охорони здоров'я України: http://www/.moz.qov.ua/.
2. Центр Громадського здоров'я МОЗ України https://www.phc.org.ua/
3. Верховна Рада Україниhttps://rada.gov.ua/
4. Кабінет МіністрівУкраїни http://www.kmu.gov.ua /
5. Міністерство освіти і науки України http://www.mon.gov.ua /
6. Рада національної безпеки і оборони України http://www.rnbo.gov.ua /
7. Постійне представництвоУкраїни при ООН http://ukraineun.org /
8. Північно-атлантичний альянс (НАТО) http://www.na4to.int /
9. Всесвітня організація охорони здоров'яhttp://www.who.int/en/
10. Centers for diseases control and prevention https://www.cdc.gov/oralhealth/infectioncontrol/summary-infection-prevention practices/assessments.html
12. https://www.who.int/antimicrobial-resistance/publications/global-action-plan/en/
13. www.publish.csiro.au/HI/pdf/HI02038
14. https://www.who.int/gpsc/ipc-components/en/
15. WHO 2014 Interim Infection Prevention and Control Guidance for Care of Patients with Suspected or Confirmed Filovirus Hemorrhagic Fever in Health-Care Settings, with Focus on Ebola
16.https://apps.who.int/iris/bitstream/10665/130596/1/WHO_HIS_SDS_2014.4_eng.pdf? ua=1&ua=1
17. Health Technical Memorandum 01-04: Decontamination of linen for health and social care http:// www.gov.uk/government/collections/ health-building-notes-core-element
18. https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/
19. https://asm.org
20. https://www.cochranelibrary.com
21. https://www.escmid.org